

بانک توسعه صادرات ایران؛ ابزارها و اهداف

دکتر کورش پرویزیان

مدیر عامل بانک توسعه صادرات ایران

برنامه اقتصادی خود قرار دهند. در کشور ایران بانک توسعه صادرات ایران به عنوان یک بانک تخصصی در زمینه صادرات به ارائه خدمات و تسهیلات به صادرکنندگان کشور می‌پردازد. اعطای تسهیلات صادراتی از منابع مختلف نظیر منابع خود بانک، صندوق ذخیره ارزی، خطوط اعتباری و منابع بانک توسعه اسلامی در روش‌ها و قالب‌های مختلف و همچنین خدمات تجاری نظیر صدور، ارسال، قبول و تنزیل اعتبارات اسنادی و همچنین صدور ضمانتنامه‌های ارزی و خدمات نقل و انتقال و حوالجات ارزی از طریق شبکه گسترده کارگزاری بانک در خارج از کشور از اعم خدمات بانک توسعه صادرات ایران است.

بانک توسعه صادرات ایران به عنوان یک نهاد توسعه‌ای در کنار فعالیتهای جاری خود، بخشی از توان خود را نیز به طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای و زیربنایی اختصاص داده و ظرفیت‌سازی و ایجاد بستر برای رشد و توسعه صادرات غیرنفتی کشور را نیز در برنامه‌های خود قرار داده است. اعطای تسهیلات به طرح‌های تولیدی با هدف صادراتی، تعامل با صادرکنندگان در راستای شناسایی نیازهای ایشان، توسعه دانش و تجربه علمی بانک در صنعت بانکداری، معرفی و به کارگیری ابزارهای جدید بانکداری از اهم این برنامه‌ها بوده‌اند. اخیراً طراحی و به‌کارگیری ابزارهای جدید مالی و استفاده از روش‌های جدید تامین مالی نیز مورد توجه جدی قرار گرفته است.

طی سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ بانک شاهد افزایش سرمایه چند صددرصدی، تغییر نمودار سازمانی، تغییر ساختار سازمانی برخی از مدیریت‌ها، تشکیل واحدهای اداری جدید، گسترش فعالیت‌های بین‌المللی، راه‌اندازی بانک مستقل خارجی در ونزوئلا و برنامه‌ریزی برای تاسیس واحدهای متعدد بانکی در کشورهای مختلف بوده است.

• توسعه صادرات همواره به عنوان یک راهکار اساسی و اصلی برای توسعه و رشد اقتصادی مطرح بوده است و در سیاستگذاری‌های اقتصادی به عنوان محور اصلی گذار از توسعه نیافتگی و ورود در جرگه کشورهای توسعه یافته مورد توجه قرار گرفته است.

صرف نظر از مناقشاتی که درباره اتخاذ سیاست‌های جایگزینی واردات و یا توسعه صادرات وجود داشته است لااقل در بعد عملی می‌دانیم نمونه‌های موفق توسعه اقتصادی یعنی کشورهای تازه صنعتی شده نظیر کره جنوبی، مالزی و سنگاپور استراتژی توسعه صادرات را به عنوان محور توسعه اقتصادی خود انتخاب نموده بودند.

توسعه صادرات علاوه بر اینکه منبع تامین درآمدهای ارزی برای کشورها محسوب می‌شود، عامل مهمی در:

* توسعه اشتغال و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید؛

* افزایش ظرفیت تولید و رسیدن به مقیاس اقتصادی تولید و نتیجتاً صرفه‌های ناشی از مقیاس؛

* کانال ارتباط با زنجیره جهانی تولید و انتقال دانش و فن‌آوری تولید؛

* تقویت تراز تجاری و حفظ ارزش پول ملی؛

* و نهایتاً تقویت رشد اقتصادی و افزایش سطح رفاه اجتماعی نیز هست.

استفاده از ابزارهای تامین مالی و ارائه خدمات اعتباری به صادرکنندگان یک محور و راهکار اساسی برای توسعه ظرفیت‌ها در بخش صادرات است. اصولاً اهمیت روز افزون توسعه صادرات موجب گردیده که کشورها ضمن ایجاد نهادها و سازمان‌های تخصصی مورد نیاز برای حمایت از صادرات، استفاده از ابزارها و مکانیزم‌های تامین مالی توسط شبکه بانکی را نیز در دستور کار

بانک توسعه صادرات

ایران به عنوان یک

نهاد توسعه‌ای در کنار

فعالیت‌های جاری خود،

بخشی از توان خود

را نیز به طرح‌ها و

برنامه‌های توسعه‌ای و

زیربنایی اختصاص داده

و ظرفیت‌سازی و ایجاد

بستر برای رشد و توسعه

صادرات غیرنفتی کشور

را نیز در برنامه‌های خود

قرار داده است

پیرو این تغییرات، نقش و جایگاه بانک توسعه صادرات ایران در ارتباطات تجاری و حتی سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران به شدت تقویت شده است و در واقع بانک توسعه صادرات ایران به عنوان بازو و اهرم تجاری ایران در مناسبات و روابط خارجی کشور مطرح گردیده است. همچنین یک تغییر بسیار اساسی در رسالت بانک رخ داده است که به نوعی می‌توان آن را عزم جدی برای کمک به توسعه صادرات کشور نامید. پیگیری تاسیس واحدهای بانکی در خارج از کشور و طراحی ابزارهای جدید مالی مهمترین فاکتورهای این بخش هستند.

بانک توسعه صادرات ایران در مسیر تغییر به سمت آینده بهتری قرار گرفته است. چشم‌انداز توسعه بانک را می‌توان در قالب موارد زیر ترسیم نمود:

- توسعه ابعاد فیزیکی و مالی سازمان
- حضور در بازارهای جهانی برای حمایت از صادرکنندگان ایرانی

- ارائه ابزارهای تامین مالی متنوع و متعدد برای پوشش نیازهای مختلف صادرکنندگان

- گسترش واحدهای بانکی خارج از کشور
- افزایش سهم بانک در تامین مالی صادرات کشور
- گسترش حوزه حمایت از صادرات به سرمایه‌گذاری‌های خارج از کشور به منظور تامین امکان حضور

سرمایه‌گذاران، پیمانکاران و صادرکنندگان مواد اولیه و تجهیزات در پروژه‌های سرمایه‌گذاری خارج از کشور

- ارتقای نظام‌ها و فرآیندهای داخلی با تاکید بر سه عنصر اساسی کارآیی، نظم و رضایت مشتری

برای نیل به این اهداف، لازم است برنامه‌ای اصولی بر مبنای قابلیت‌های بانک طراحی گردد. برخی از مهمترین قابلیت‌ها و ظرفیت‌های بانک که آینده روشنی را برای آن ترسیم می‌کند به شرح ذیل است:

* نگاه مثبت و راهبردی دولت در حمایت از توسعه صادرات
* حمایت دولت از بانک توسعه صادرات ایران و تحکیم جایگاه آن به عنوان بانک توسعه‌ای

* برنامه گسترده بانک برای تاسیس و راه‌اندازی واحدهای بانکی خارج از کشور اعم از شعبه، نمایندگی و بانک مستقل

* جذب نیروهای جدید از طریق آزمون استخدامی
* افزایش سرمایه ثبت شده در سال ۱۳۸۶ و موافقت اولیه با

افزایش سرمایه بعدی
* وجود بدنه کارشناسی قوی

* تقویت و ارتقای سیستم‌های اطلاعاتی و نرم‌افزاری بانک
* تخصصی بودن بانک و تامین مالی فعالیت‌های صادراتی

متقاضیان
* حضور عمده صادرکنندگان نمونه کشور به عنوان مشتریان بانک

* رضایت مشتریان از نحوه ارائه خدمات تخصصی بانک
* جایگاه و عملکرد مناسب بانک در مجامع بین‌المللی و ارتباطات

گسترده کارگزاری با بانک‌های خارجی
* ایجاد ارتباط گسترده با بانک‌های کشورهای اسلامی به‌خصوص

بانک توسعه اسلامی

* تلاش در جهت نهادینه کردن موضوع اعتبار سنجی و رتبه‌بندی مشتریان

* افزایش رشد صادرات غیر نفتی و به تبع آن رشد فعالیت صادرکنندگان و تقاضای آنها برای استفاده از تسهیلات

* استقرار و جاری بودن سیستم مدیریت مشارکتی (نظام پیشنهادها) و قابلیت بالقوه دریافت نظرات و ایده‌های جدید در زمینه‌های مختلف.

* نسبت پایین دارایی‌های ثابت به کل دارایی‌ها
* اخذ رتبه اعتباری بین‌المللی از موسسه فیچ

* نسبت کفایت سرمایه مناسب و داشتن منابع پایدار
* توجه به امر تحقیق و توسعه و نگرش علمی برای حل مسائل موجود

تلاش مدیریت و کارکنان بانک توسعه صادرات در یک بستر مشارکتی، با تکیه بر قابلیت‌های فوق و در تعامل با دولت، نهادهای

سیاستگذار و حمایتی در بخش صادرات و صادرکنندگان، دورنمای امیدبخشی از توسعه و پیشرفت را برای بانک ترسیم نموده است و

انتظار می‌رود بانک توسعه صادرات ایران با ارائه خدمات سریع و کارآمد نقش مثبت و اساسی در توسعه صادرات غیرنفتی کشور ایفا

کند و از این طریق گام بلندی در مسیر پیشرفت و آبادانی کشور و تحقق آرمان‌های توسعه‌ای جمهوری اسلامی ایران برداشته شود. ■